

CONSILIUL NAȚIONAL AL AUDIOVIZUALULUI

ROMÂNIA
BUCUREȘTI
Bd. Libertății nr. 14
Sector 5, CP 050706
www.cna.ro

Autoritate publică
autonomă
Tel.: 00 4 021 3055356
Fax: 00 4 021 3055354
cna@cna.ro

Decizia nr. 812 din 12.09.2019
privind amendarea cu 10.000 lei a S.C. B1 TV CHANNEL S.R.L.
București, Str. Cristian Popișteanu nr. 2-4, et. 3, biroul nr. 7, sector 1
C.U.I. 27759259 Fax: 021/599.66.03

- pentru postul de televiziune B1 TV
București, Str. Ion Câmpineanu nr. 20, sector 1

Întrunit în ședință publică în ziua de 12 septembrie 2019, Consiliul Național al Audiovizualului a decis sancționarea radiodifuzorului S.C. B1 TV CHANNEL S.R.L., după ce, în ședința publică din 10 septembrie 2019, a analizat raportul de monitorizare întocmit de direcția de specialitate, în baza reclamației nr. 7634/17.07.2019, cu privire la emisiunea "Lumea lui Banciu" difuzată în data de 02.07.2019 de postul B1 TV.

Postul de televiziune B1 TV aparține radiodifuzorului S.C. B1 TV CHANNEL S.R.L. (licența audiovizuală nr. S-TV 26.4/15.06.2000 eliberată la 20.10.2015 și decizia de autorizare nr. 468.0-6/30.05.2002 eliberată la 10.01.2017).

În urma analizării raportului de monitorizare și a vizionării unor secvențe din înregistrarea emisiunii difuzate, membrii Consiliului au constatat că radiodifuzorul S.C. B1 TV CHANNEL S.R.L. a încălcat dispozițiile art. 40 alin. (5) și 47 alin. (3) și (4) din Decizia nr. 220/2011 privind Codul de reglementare a conținutului audiovizual, cu modificările și completările ulterioare (Codul audiovizualului).

Potrivit prevederilor invocate:

- art. 40 alin. (5): Moderatorii, prezentatorii și realizatorii programelor au obligația să nu folosească și să nu permită invitaților să folosească un limbaj injurios sau să instige la violență.
- art. 47 alin. (3): Sunt interzise în programele audiovizuale afirmații defăimătoare generalizatoare la adresa unui grup/comunități definit(e) de gen, vârstă, rasă, etnie, naționalitate, cetățenie, credințe religioase, orientare sexuală, nivel de educație, categorie socială, afecțiuni medicale sau caracteristici fizice.

alin. (4): Sunt interzise în programele audiovizuale afirmații defăimătoare generalizatoare la adresa unei persoane pe baza apartenenței acesteia la un grup/o comunitate definit(ă) de gen, vârstă, rasă, etnie, naționalitate, cetățenie, credințe religioase, orientare sexuală, nivel de educație, categorie socială, afecțiuni medicale sau caracteristici fizice.

În fapt, în data de 02.07.2019, postul de televiziune B1 TV a transmis, intervalul 23:00-23:52, emisiunea *Lumea lui Banciu* prezentată de Radu Banciu. Emisiunea a fost difuzată, în reluare, în data de 03.07.2019, în intervalul 06:49-07:41.

Potrivit raportului de monitorizare, la începutul emisiunii s-a precizat sonor și vizual:

- *Genul programului: pamflet.*
- marcajul AP și că *Următorul program poate fi vizionat de copii în vârstă de până la 12 ani numai cu acordul sau împreună cu părinții ori familia.*

Titluri: *UDMR bate cu pumnul în masă, Examen diferențiat la limba română pentru elevii maghiari.*

Comentând declarațiile lui Borboly Csaba, președintele Consiliului Județean Harghita, prin care acesta cerea examen diferențiat la Limba română pentru elevii de etnie maghiară, Radu Banciu a făcut următoarele declarații:

Sel.1 (20.00/2-23.asf) Radu Banciu: *Avem un extraordinar diferend în problema examenelor, că tot e vremea lor, examene de toate tipurile, inclusiv examenul de bacalaureat, evaluare națională, evident, ei bine, ne focusăm, așa cum prezintă și televiziunile când îți arată o hartă în ansamblu și după aia se duc pe un județ anume, județul nostru preferat în ultima perioadă, județul Harghita, unde elevii, toți sunt maghiari acolo, au obținut la evaluarea națională 2019, note a căror medie ajunge la 5,83. Aceasta este media care se obține și pe vremuri, pe vremea lui Nicolae Ceaușescu, în județul Harghita. Nu s-or fi schimbat evaluatorii, corectorii, or fi tot cadrele didactice de atunci, ceea ce mi se pare absolut corect, doar n-or să fie profesori de generație nouă în județul Harghita! Notele obținute la examenul de Limbă și literatură română duc media undeva la 6,52. Deci dacă scoatem rezultatele de la Limba română, nu mai e 5,83 media, se ajunge undeva la 6,52. Deci cam atâta puteau cei din județul Harghita. Instituția precizează, adică Consiliul Județean, cu 68,8% dintre elevii a căror limbă maternă este maghiara, au luat note peste 5 la evaluare, "fără proba la Limba română rata mediilor peste 5 este de 84%." Bun, astea sunt datele tehnice.*

Sel.2 (21.25/2-23.asf) Radu Banciu: *Ce credeți că propune Borboly Csaba, președintele Consiliului Județean Harghita? Ca de aici înainte, dacă s-au putea, dar să vedeți că nu e facultativ, "totuși atragem atenția asupra faptului că este nevoie de un examen diferențiat, pentru elevii cu predare în limba maternă româna și respectiv elevii cu predare în limba maternă maghiară." Adică, pe românește, dacă s-ar putea examenele de limbă română să se dea într-o limbă maghiară, într-o limbă aproximativ maghiară, ar fi un pic mai bine. Da? Și, sigur, **prin această luare de poziție, Borboly Csaba ne pune și pistolul la tâmplă întrucât dacă nu vom face cum spune el, atunci nu vom mai fi prieteni.** Și dintr-o dată se schimbă foaia. Deci din începând din acest moment, toate examenele de Limbă română în județul Harghita, dacă s-ar putea, să se dea în limba maghiară? Așa se încheie frazele în secolul XXI. Un semn al întrebării acolo unde nu este cazul. Răspunsul este da, s-ar putea, domnule Csaba. "Bineînțeles Limba română trebuie predată asemenea unei limbi străine elevilor maghiari.", a mai continuat să spună tovarășul Csaba. Avem un Ministru al Învățământului? N-avem. Avem vreun Ministru al Culturii? Evident că n-avem. Ce treabă are cultura cu limba română, aveți dreptate. Avem vreun ministru în general, avem vreun om de stat? N-avem. **Și vă reamintesc, Borboly Csaba, care este un nimeni, este președintele Consiliului Județean Harghita, a declarat așa: "Limba română trebuie predată asemenea unei limbi străine elevilor maghiari." Elevii maghiari sunt elevi români în primul rând. Limba română nu este o limbă străină pe teritoriul României. Dacă ne dați în judecată, domnule Csaba, la orice instanță din lumea asta, dumneavoastră ajungeți la pușcărie, nu noi. Deci în țara asta, membru al Uniunii Europene, stat independent, stat național unitar, limba română nu poate să fie o limbă străină. Da? Dumneavoastră care aveți sprijinul politic, sprijinul CNA, sprijinul CNCD, ei bine, vreau să vă transmit acest lucru: limba română nu poate fi considerată o limbă străină la ea acasă.***

Sel.3 (23.55/2-23.asf) Radu Banciu: *Și de ce nu dați un exemplu din Ungaria? Dar copiii români care învață la Gyula, de exemplu, de ce nu dau examene numai în limba română? De ce nu vorbiți un pic și despre situația de acolo, de exemplu? **Că vorbiți numai de situația din județul Harghita! Județ, care am înțeles că deja aparține într-o oarecare măsură Budapestei, vă spuneam în emisiunea de ieri. Deci cum să ai tupeul, tu, încă o dată spun, un nimeni, tu nu ești Ministrul Învățământului, da? Tu nu ești Președintele României, nu***

ești prim ministru, nu ești Președintele Senatului, nu ești Ministrul Culturii, **nu reprezinți vreo entitate din asta importantă în România. Cum să spui așa ceva, mă?** Ești într-un județ din România, ești într-un județ sută la sută românesc unde într-adevăr există o comunitate masivă maghiară. Ei și? Nu sunt arabi destui în Marseille, de exemplu? Asta ce înseamnă? Că arabii fac legea acolo? Ehe, cum ar fi de exemplu la o școală în limba arabă în Marseille, al doilea oraș al Franței ca populație, să vină vreun imam din acesta în mijlocul orei și să spună, știți... Araba, totuși aici atenție, domnule Csaba, nu vorbim despre limba maghiară, vorbim despre limba arabă. O limbă totuși de cultură, o limbă importantă la nivel mondial. Nu mai puțin vorbită pe planetă decât limba franceză, dimpotrivă. **Nu vorbim despre limba maghiară care nu există.** Așa, cum ar fi ca ăla să întrerupă așadar ora și să spună știți, pentru că luăm note slabe la... cum îi spune, la Limba franceză, am vrea totuși ca examenele să se dea așa, într-o limbă franceză dar mai spre arabă. Dacă s-ar putea să studiem în arabă. Nu studiezi mă, în arabă nimic! Nu există nici un examen în limba arabă. Da? Poți să te duci acasă să te rogi. Nu există nici măcar moschee în Marsilia. Pentru cine mai vorbea la un moment dat.

Sel.4 (25.54/2-23.asf) Radu Banciu: Ne-au trimis niște prieteni ai noștri, că tot e la modă, o carte poștală cu capitala regiunii sud a Franței, acum ușor de vizitat pentru că este avion direct, iată, în Marseille și încep să se mai ducă românii. Sunt prietenii noștri, Cristina și Andrei, au considerat orașul "plin de personalitate și unul absolut grozav." Ne transmit că totuși, apropo de emisiune "ar fi cazul să trecem pe PostCast unde n-ați mai avea limitări de timp." Din cauza lui Dan Bâra, să știți. El ne limitează tot timpul, dar mă rog... Deci la belle ville de Marseille, la plus ancienne ville de France. Aproape la fel de bătrână ca și Roma. Iată, bine, nu se învață în limba arabă, nici un arab nu cutează să vorbească în limba arabă de față cu un cetățean străin. Da? Oriunde te vei duce, în orice butic, vei găsi un arab, un musulman din ăsta de pe nu știu unde, el îți va vorbi în limba franceză așa cum de altfel vă spuneam, am fost în Barcelona de mai multe ori, nici un catalan nu vorbea în catalană în fața unui străin, da? **Deci respectul față de țara ta de adopție.** Așa este și cazul acesta. O.K., o fi fost istoria, nu ți-o fi convenit, dar nu le convine istoria tuturor. Dar asta e realitatea momentului. Deci domnilor, aștept și eu o reacție. Vreau și de la CNA, vreau de la CNCD.

Sel.5 (27.25/2-23.asf) Radu Banciu: "Limba română să fie predată asemenea unei limbi străine elevilor maghiari." Dar nu **ne explicați și de ce, domnu Csaba? Numai pentru că dumneavoastră sunteți maghiar și nu vă duce capul să învățați limba română coresponsător? Sunteți singura etnie care nu știe să vorbească nici astăzi limba română.** Uitați-vă puțin la celelalte etnii cum vorbesc limba română. Da? Rușii, tătarii, turcii, mongolii, slovacii, cine vreți dumneavoastră, sașii, sârbii, bulgarii, toți vorbesc mai bine, **numai pe dumneavoastră nu vă duce capul să învățați această limbă deși stați aici, sugeți sângele acesta și până la urmă banii din România, că noi vă plătim. Deci dumneavoastră, o jigodie patentată, da, președinte de Consiliu Județean Harghita, nu cumva vă plătește statul român? Pentru ce să învețe copiii dumneavoastră Limba română în limba maghiară? La ce le-ar folosi? E maghiara vreo limbă de circulație internațională? **Ce să faci cu limba maghiară? Te duci în Ungaria și atât.** Care este o țară de trei ori mai mică decât România. Ce să faci? În rest nu poți să vorbești nicăieri. Sau aveți vreo insulă pe undeva prin lume și n-am aflat noi? Ar fi timpul să ne-o spuneți. O insulă pe undeva? Zău, nu cunosc. Unde se vorbește limba maghiară? Ce e așa mare lucru? Da? De **zici că e o limbă de buricul pământului!** Încă o dată, duceți-vă la ăia să vedeți cum stau arabii de plecați cu capul când vii și le vorbești în franceză.**

Sel.6 (28.57/2-23.asf) Radu Banciu: Crezi că vine vreunul să te înjure, să spună "Dă-l dracu cu limba lui, în loc să ne vorbească...!" Nu vorbește nimeni, bă, așa. Și e plin, plin de arabi. Două-trei sute de mii sunt numai în oraș, plus câți sunt în suburbii. Nu contează tată! Italieni, spanioli, sunt absolut toate națiile pământului. Plin de români, bineînțeles, în jur de 30 de mii, din câte știu eu, români în Marseille, care locuiesc acolo, nu din ăștia cu tranzit. Se

*vorbește numai într-o singură limbă. V-am mai spus. Da? Cel mai cosmopolit oraș european, de departe. Singurul oraș din Europa unde se spune că nu există nici o națiune afiliată de la Națiunile Unite care să nu fie reprezentată măcar de un cetățean. Nu mai este nici un oraș în Europa. Sunt pe aproape, Amsterdam-ul, Paris-ul, dar nu există, Hamburg-ul, da, Viena probabil, dar nu există nici o țară să n-aibă măcar un cetățean. Ei bine, nu există nici un anunț, nici un afiș, nimic, nimic, nimic într-o altă limbă, decât în limba franceză. Da? Este un exemplu foarte bun. Cine vine acolo, vorbește numai în franceză. Sigur, între ei vorbesc în ce limbă vor. Dar în momentul când te adresezi cuiva oficial, pe afișe, peste tot, da, nu scrie nicăieri în nici o altă limbă. Deci nu există nici un anunț în nici o limbă arabă, italiană, spaniolă, germană, doar la aeroport scrie în limba engleză. Atât! În rest nicăieri în nici o limbă. Noi de ce nu putem să facem în România la fel? Sunt amicii noștri, sunt prietenii noștri, au trăit aici, cu mulți dintre ei am fost colegi în epoca Ceaușescu, **să învețe limba română sau dacă nu, acasă! Acasă, acolo unde pretind ei că le este casa. Bun! Deci examen diferențiat, nu mai vor să dea examene în limba română, trebuie să vorbească și la examene de Limbă română în maghiară.***

În urma analizării raportului de monitorizare și a vizionării unor fragmente înregistrate din emisiunea “Lumea lui Banciu” din 2 iulie 2019, membrii Consiliului au constatat că radiodifuzorul a încălcat prevederile art. 40 alin. (5) din Codul audiovizualului, potrivit cărora moderatorii, prezentatorii și realizatorii programelor au obligația să nu folosească și să nu permită invitaților să folosească un limbaj injurios sau să instige la violență.

Astfel, membrii Consiliului au constatat că, în contextul în care, dl. Borboly Csaba, Președintele Consiliului Județean Harghita, a făcut niște declarații prin care cerea examen diferențiat la Limba română pentru elevii de etnie maghiară, prezentatorul Radu Banciu a comentat declarațiile sale, folosind la adresa acestuia un limbaj injurios, de natură a-i prejudicia dreptul la imagine.

De exemplu, afirmațiile de genul: **“numai pe dumneavoastră nu vă duce capul să învățați această limbă deși stați aici, sugeți sângele acesta și până la urmă banii din România, că noi vă plătim. Deci dumneavoastră, o jigodie patentată...”** sau **“... vă reamintesc, Borboly Csaba, care este un nimeni, ...”** reprezintă, în opinia Consiliului, o jignire de netolerat la adresa unei persoane publice, care este Președintele Consiliului Județean Harghita. Or, norma invocată prevede obligația în sarcina prezentatorului de a nu folosi un limbaj injurios la adresa unei persoane, tocmai pentru a nu-i leza dreptul la imagine și la demnitate.

Consiliul consideră că orice prezentator trebuie să țină cont de faptul că exercitarea dreptului la liberă exprimare se face cu respectarea drepturilor celorlalte persoane și este indisolubil legată de îndatoririle și responsabilitățile ce îi revin potrivit legislației audiovizuale.

De asemenea, Consiliul apreciază că jignirea unor persoane nu constituie o formă de critică și nici un mod în care se poate rezolva o dispută ori o polemică, în condițiile în care respectarea drepturilor fundamentale ale persoanei sunt garantate în egală măsură ca și libertatea de exprimare. Prin urmare, Consiliul a constatat că limbajul utilizat de prezentator a fost injurios, de natură să depășească limitele libertății de exprimare și să lezeze demnitatea umană și imaginea persoanei la adresa căreia a fost folosit.

Libertatea de exprimare este un drept fundamental al omului, însă radiodifuzorii trebuie să țină cont și de faptul că acest drept nu este absolut. Consiliul apreciază că libertatea de exprimare, ca principiu fundamental al statului de drept, este temelia principiilor morale și presupune respectarea normelor de drept interne și internaționale care garantează tuturor persoanelor dreptul de a se manifesta potrivit propriilor opțiuni în relațiile cu ceilalți membri ai colectivității, cu condiția ca alți membri ai societății să nu fie lezați.

Curtea Europeană a stabilit, de asemenea, că articolul 10 din Convenție nu protejează numai substanța ideilor exprimate, dar și modul în care acestea sunt exprimate, precum și

regula potrivit căreia “dacă libertatea de opinie nu poate fi limitată, exprimarea opiniei poate forma obiectul unei limitări, fie și pentru respectarea drepturilor aparținând altor subiecte de drept”.

În același context, membrii Consiliului au constatat că prezentatorul a făcut afirmații defăimătoare atât la adresa Președintelui Consiliului Județean Borboly Csaba, cât și la adresa etniei maghiare din care face parte, despre care a afirmat că “... **ne explicați și de ce, domnu Csaba? Numai pentru că dumneavoastră sunteți maghiar și nu vă duce capul să învățați limba română corespunzător?...**”, “ **Sunteți singura etnie care nu știe să vorbească nici astăzi limba română.**”, “**Ce să faci cu limba maghiară? Te duci în Ungaria și atât.**”, “... **zici că e o limbă de buricul pământului!**”, “... **să învețe limba română sau dacă nu, acasă! Acasă, acolo unde pretind ei că le este casa.**”

Membrii Consiliului consideră că astfel de afirmații se încadrează în dispozițiile prevăzute la art. 47 alin. (3) și (4) din Codul audiovizualului, care interzic în programele audiovizuale folosirea de afirmații defăimătoare generalizatoare la adresa unei comunități etnice sau la adresa unei persoane pe baza apartenenței acesteia la o astfel de comunitate, în speță, de etnie maghiară.

Consiliul consideră că prezentarea într-un program audiovizual de afirmații defăimătoare generalizate la adresa unei etnii sau a unei persoane ce aparține acestei etnii a depășit limita comunicării publice stabilite de reglementările în vigoare, neexistând justificare legală pentru exonerarea de răspundere a radiodifuzorului în ceea ce privește respectarea prevederilor incidente.

În contextul dat, nu a existat o interferență în exercitarea dreptului la liberă exprimare, întrucât, prin afirmațiile ostile și de aversiune la adresa etniei maghiare și a unei persoane ce aparține acestei etnii, radiodifuzorul nu a respectat îndatoririle și responsabilitățile legale care interzic difuzarea programelor care conțin afirmații defăimătoare generalizate la adresa unei comunități etnice, în speță, comunitatea maghiară și la adresa unei persoane care aparține acestei comunități.

Având în vedere aceste aspecte și ținând cont de criteriile legale de individualizare a sancțiunii prevăzute la art. 90 alin. (4) din Legea audiovizualului, membrii Consiliului au propus sancționarea radiodifuzorului cu amendă de 10.000 lei.

Supusă la vot, propunerea de sancționare a fost adoptată cu respectarea condițiilor de legalitate prevăzute de art. 15 din Legea audiovizualului.

În temeiul prevederilor art. 90 alin. (2) și ale 91 alin. (1) și (3) din Legea audiovizualului nr. 504/2002, cu modificările și completările ulterioare,

DECIZIE:

Art. 1. Radiodifuzorul S.C. B1 TV CHANNEL S.R.L. (licența audiovizuală nr. S-TV 26.4/15.06.2000 eliberată la 20.10.2015 și decizia de autorizare nr. 468.0-6/30.05.2002 eliberată la 10.01.2017 pentru postul B1TV) se sancționează **cu amendă de 10.000 lei** pentru încălcarea dispozițiilor art. 40 alin. (5) și 47 alin. (3) și (4) din Decizia nr. 220/2011 privind Codul de reglementare a conținutului audiovizual, cu modificările și completările ulterioare.

Art. 2. În conformitate cu prevederile art. 93 alin. (3) din Legea audiovizualului, prezenta decizie poate fi atacată direct la secția de contencios administrativ a curții de apel, fără a fi necesară formularea unei plângeri prealabile, în termen de 15 zile de la comunicare.

Art. 3. Potrivit dispozițiilor art. 93¹ alin. (1) și (2) din Legea nr. 504/2002, cu modificările și completările ulterioare, radiodifuzorul are obligația de a transmite, în

următoarele 24 de ore de la comunicare, sonor și vizual, de cel puțin 3 ori, în intervalul orar 18.00-22.00, din care o dată în principala emisiune de știri, următorul text:

„Consiliul Național al Audiovizualului a sancționat postul B1TV cu amendă de 10.000 lei, deoarece, în cadrul emisiunii „Lumea lui Banciu” din 2 iulie 2019 prezentatorul a folosit un limbaj injurios, fapt ce contravine prevederilor art. 40 din Codul audiovizualului, potrivit cărora moderatorii, prezentatorii și realizatorii programelor au obligația să nu folosească și să nu permită invitaților să folosească un limbaj injurios sau să instige la violență.

De asemenea, în cadrul aceleiași emisiuni au fost făcute afirmații defăimătoare la adresa etniei maghiare și a unei persoane de etnie maghiară, fapt interzis de art. 47 din Codul audiovizualului.”

Vă atragem atenția că textul nu poate fi difuzat în calupuri de publicitate.

PREȘEDINTE,

MARIA MONICA GUBERNAT

Serviciul juridic, reglementări
și relații europene,

Șef serviciu Dumitru Ciobanu